

167 تریلیون تومان سالانه برای مواد مخدر هزینه می‌شود

بر اساس اعلام سازمان ملل UNODC سوءمصرف مواد مخدر در دنیا افزایش یافته و بالغ بر 280 میلیون نفر در سراسر جهان مبتلا به سوء مصرف مواد مخدر در انواع مختلف هستند و سالانه حدود 450 هزار نفر نیز جان خود را در اثر سوء مصرف مواد از دست می‌دهند.

مبارزه با مواد مخدر در سال‌های اخیر در کشور افزایش یافته است و در کنار اقدامات مقابله‌ای و پلیسی و اطلاعاتی برای کشف و انهدام مواد مخدر، طرح‌های پیشگیری و صیانتی نیز در کشور توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر اجرایی شده است.

سردار سعید منتظرالمهدی، سخنگوی سابق نیروی انتظامی که دارای دکترای طب و همچنین دکترای تخصصی روانشناسی سلامت و علوم اعصاب از دانشگاه علوم پزشکی ایران و عضو هیأت علمی و مدرس دانشگاه است اخیراً به عنوان سخنگو و معاون پیشگیری، فرهنگ و درمان ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری منصوب شده است.

سردار منتظرالمهدی درباره آخرین اقدامات ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور به گفت‌وگو با خبرنگاران پرداخت.

چه برنامه‌هایی برای کاهش مصرف مواد مخدر دارید؟

167 تریلیون تومان سالانه برای مواد مخدر هزینه می‌شود

167 هزار میلیارد تومان سالانه هزینه مبارزه با مواد مخدر در کشور می‌شود که این مبلغ حدود ۴۷ درصد بودجه عمومی کشور است. ۱۲۵ درصد این مبلغ هزینه جامعه و کاهش بهره‌وری است، ۲۴ درصد هزینه مصرف و ۱۸ درصد نیز هزینه دولت در مبارزه و دیگر اقدامات است.

یکی از اقدامات ستاد مبارزه با مواد مخدر پیشگیری است و ما در دوره‌های کنونی با چند پدیده مواجه هستیم که بنده بارها به آن اشاره کرده‌ام ولی جدی گرفته نشد. یکی از این چالش‌ها پدران غایب است و بعضی از پدران زحمتکش برای به دست آوردن نان حلال چند شیفت کار می‌کنند و حضورشان در خانه‌ها کمتر می‌شود و همین موضوع اشکالاتی را در خانواده به وجود می‌آورد.

پدیده پدران غایب را باید در خانواده مدیریت کنیم و مادران عزتمند و توانمند باید خلأ پدران را در خانواده جبران کنند که البته خلأ پدر به راحتی جبران نمی‌شود.

بر اساس نظرسنجی انجام شده از برخی زنان معتاد که دچار آسیب‌های اجتماعی متعدد نیز بودند این افراد اعلام کردند که در دوران کودکی بین "۷ تا ۱۲" سال ارتباط عاطفی بین دختر و پدر کم بوده است. بغل درمانی و بغل کردن بچه‌ها مخصوصاً دختر بچه‌ها توسط پدر اثرات شگفتی در آینده این بچه‌ها و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دارد.

فراموش کرده‌ایم که باید پدران، دختران را بغل کنند و به حرف‌های آنها گوش دهند. باید در چشم بچه نگاه کنند و صبور باشند تا آن بچه حرف‌های خودش را بزند ولی متأسفانه این موارد رعایت نمی‌شود. ما خیلی از کارهای ساده ولی مهم را رعایت نمی‌کنیم و با مشکل در آینده مواجه می‌شویم.

زنانه شدن آسیب‌های اجتماعی / نمی‌گوییم آمار زنان معتاد افزایش یافته است

پدیده دوم، زنانه شدن آسیب‌های اجتماعی و اعتیاد در بین زنان در تمامی جوامع است و این پدیده دارد خودنمایی می‌کند؛ البته نمی‌خواهیم بگوییم که آمار زنان معتاد در داخل کشور افزایش یافته است ولی باید در این خصوص فکری شود.

قیح سیگار برای دختران جوان در حال شکسته شدن است

امروز در بین دانشجویان سیگار به وفور دیده می‌شود؛ قیح سیگار کشیدن دارد برای جوانان به خصوص دختران شکسته و از حالت آنومی به یک موضوع عادی تبدیل می‌شود که این موضوع خطرناک است.

سن مصرف مواد مخدر در کشور چقدر است؟

تریاک در رتبه اول اعتیاد

سن مصرف سیگار و قلیان ۱۷ سال، تریاک ۲۳ سال، شیشه ۲۷ سال، هروئین ۲۵ سال و حشیش نیز ۲۲ سال در کشور است. بیشترین میزان مصرف مواد مخدر و رتبه اول در کشور با ۵۷ درصد مربوط به ماده مخدر تریاک است و بعد از آن حشیش با ۱۲ درصد، شیشه با ۸ درصد و پس از آن هروئین با ۷ درصد است.

در گذشته بیش از ۷۰ درصد مصرف مواد مخدر در خصوص تریاک بوده است ولی در حال حاضر مصرف تریاک در کشور رو به کاهش است.

بدترین نوع مواد مخدر، شیشه و خانواده آمفتامین‌ها هستند

کشف 30 تن مواد مخدر شیشه در 10 سال اخیر

بدترین نوع مواد مخدر شیشه و آمفتامین‌ها هستند که از آن مواد مخدر و توهم‌زای گوناگونی تولید و استخراج می‌شود.

پلیس ۱۰ سال مبارزه بی‌امان در حوزه مواد مخدر شیشه داشته است و حاصل آن کشف ۳۰ تن مواد مخدر شیشه بوده است.

در گذشته شیشه بعد از تریاک رتبه دوم مواد مخدر را داشت که در حال حاضر شیشه در رده سوم با ۸ درصد مصرف مواد مخدر قرار گرفته است.

ماده مخدر جدیدی در راه است

این روزها خبر از این حکایت دارد که افغانستان در حال تولید یک ماده مخدر جدید از شیشه است که قیمت آن بسیار پایین است. البته ذائقه‌ها به دلیل مواد ناخالص شیشه کمتر شده است چرا که مردم از مشکلات و آسیب‌های این ماده مخدر آگاهی پیدا کردند.

این ماده جدید همان شیشه است که ناخالصی آن بیشتر است و قیمت آن نیز پایین تر است و هنوز معلوم نیست از چه گیاهی تولید می‌شود و شاید از گیاه افدرین باشد.

وقتی که این نوع مواد مخدر تولید انبوه می‌شود و قیمت آن نیز پایین است بنابراین مشکلات دیگری نیز به وجود می‌آورد و این نوع شیشه چون ناخالصی زیادی دارد بنابراین مضرات بیشتری نیز خواهد داشت.

فارس: آیا گل جای شیشه را گرفته است؟

رشد گل بر روی شیشه

مصرف شیشه کاهش پیدا کرده است ولی متأسفانه گل رونق داشته و علت اصلی که در نظرسنجی‌ها مطرح شده این است که ۴۰ درصد مصرف کنندگان اعلام می‌کنند که گل عارضه و ضرر ندارد.

فارس: چه اقداماتی در حوزه پیشگیری از مواد مخدر انجام داده‌اید و چه برنامه‌ای برای خانواده‌ها و مدارس دارید؟

سالیان سال است که ستاد مبارزه با مواد مخدر و دستگاه‌های اجرایی مرتبط با این حوزه اقدامات اثرگذاری را انجام داده‌اند و مبارزه بی‌امان از سرحد مرزها تا کوچه پس‌کوچه‌ها آغاز شده و ادامه دارد.

در راه مبارزه با مواد مخدر حدود ۴ هزار شهید و ۱۲ هزار مجروح داشته ایم و در سال گذشته ۸۷۵ تن انواع مواد مخدر در پایه تریاک کشف شده است که ۸۵۰ تن آن را پلیس کشف کرد و پلیس ۱۷ شهید سال گذشته در این حوزه داده است.

ما در پیشگیری و فرهنگسازی و آموزش مقدری عقب‌ماندگی داریم که اولویت ستاد مبارزه با مواد مخدر با ورود سردار مومنی دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر ضمن ادامه کارهای قبل تأکید بر حوزه پیشگیری و فرهنگی بوده است. بنابراین بیشتر ساز و کارهای انسانی و زیرساخت‌های کلی برای اقدامات پیشگیری و فرهنگی در ستاد ایجاد شده است.

اجرای طرح یاریگران زندگی

رویکرد اول ما در حوزه پیشگیری مدارس و خانواده‌ها هستند و ان‌شاءاً از اول مهر ماه طرح یاریگران زندگی در سطوح مختلف اجرایی می‌شود. اولین تفاهم‌نامه آن نیز چند روز قبل با حضور وزیر آموزش و پرورش و دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر امضا شد و اول مهرماه و با شروع مدارس آغاز به کار می‌کند.

اختصاص 500 میلیارد ریال برای پیشگیری از مصرف مواد مخدر

امسال ستاد مبارزه با مواد مخدر حدود ۵۰۰ میلیارد ریال برای حوزه پیشگیری در قالب طرح یاریگران زندگی تخصیص داده است که بخش اعظمی از این مبلغ در مدارس هزینه می‌شود و بخش دیگر نیز در دیگر وزارتخانه‌ها که مرتبط هستند هزینه خواهد شد ما هر کجا ببینیم در کاهش مصرف مواد مخدر اثرگذار خواهیم بود در آن حوزه وارد خواهیم شد مانند مساجد، دانشگاه‌ها،

ورزشگاه‌ها و....

در مورد یاریگران زندگی بحث آموزش، اولویت قرار گرفته است و آموزش‌های نوین باید در سرلوحه کار قرار بگیرد طبیعتاً باید روش‌های ما نیز تغییر پیدا کند و دیگر نمی‌شود صرفاً با روش‌های سنتی ۲۰ سال پیش مشکلات امروزی را حل کنیم.

با توجه به هزاره سوم و عصر ارتباطات و استفاده از فضای مجازی باید روش‌های ما نیز تغییر کند که آموزش را توأم با هیجان و احساس انجام دهیم و در واقع فرآیندهای عالی مغز و سیستم لیمبیک را درگیر کنیم.

طرح یاریگران به چه نحو در مدارس اجرایی می‌شود؟

تمام فعالیت‌های فرهنگی و پیشگیری ما در قالب طرح یاریگران، انجام می‌شود که شعارهای مختلفی نیز دارد از جمله یاریگران هم باشیم و تمرکز در حوزه های ورزشی نشاط اجتماعی و غیره وجود دارد. یکی از مواردی که در جامعه ما مغفول بوده عدم اجرای نشاط اجتماعی است. جوان‌ها باید بتوانند در محیطی انرژی های خود را تخلیه کنند.

آموزش و پرورش اعلام کرده است که امسال در ۱۰ درصد مدارس طرح یاریگران را اجرایی می‌کند و یعنی ۱۰ هزار مدرسه تحت پوشش این طرح قرار می‌گیرد. آموزش‌های ما از سن مهدکودک تا دانشگاه‌ها نیز ادامه دارد.

سن آموزش در دنیا از ۵ سال نیز شروع می‌شود و مهارت‌های 10 گانه و مهارت نه گفتن را به فرزندان ما آموزش می‌دهند یکی از مواردی که در پیشگیری از آسیب های اجتماعی و اعتیاد وجود دارد توانایی به تاخیر انداختن لذت است که این نیز با آموزش و تمرین امکان پذیر است.

چه برنامه‌ای برای جلوگیری از فروش مواد مخدر در فضای مجازی دارید؟

در این حوزه نیز آموزش می‌تواند کمک کند البته نظارت در فضای مجازی مربوط به پلیس است و واقعیت هم این است که آمار و اطلاعات ما مبنی بر اینکه مواد را از طریق اینترنت و فضای مجازی به دست می‌آورند خیلی پایین است.

دسترسی به مواد مخدر در نیم ساعت

بر اساس نظر سنجی‌های صورت گرفته که از مصرف کنندگان حرفه‌ای انجام شده است، اعلام کردند که بیشترین نحوه تأمین مصرف مواد مخدر حضوری بوده است و درصد دریافت مواد مخدر به صورت فضای مجازی خیلی پایین بوده است. ما در فضای مجازی بیشتر آموزش و اطلاع رسانی را مد نظر قرار داده‌ایم.

بر همین اساس دسترسی به مواد مخدر در نیم ساعت اعلام شده است البته اینها آمار دقیقی نیست ولی بعضاً مطرح می‌شود.

9 هزار تن مواد مخدر سال 2017 در کشور افغانستان کشت شده است و امسال نیز کشت مواد مخدر در کشور افغانستان افزایش یافته است که بخشی از آن نیز از کشور ما ترانزیت و بخشی رسوب می‌کند و ما چاره‌ای نداریم جز پیشگیری از سوء مصرف مواد مخدر.

برای حذف بازار سیاه متادون چه برنامه ای دارید؟

ساماندهی بازار فروش متادون در کشور

بر اساس آخرین تصمیمی که با حضور رئیس جمهور در جلسه ستاد مبارزه با مواد مخدر گرفته شد؛ تصویب شد که متادون دیگر در مراکز درمانی توزیع نشود و درمان از توزیع جدا گردد.

بنابراین قرار شد که پزشکان در صورت نیاز متادون را تجویز کنند و برخی از داروخانه‌ها باید نسبت به تحویل متادون اقدام کنند و البته داروخانه‌ها نیاز به زیرساخت های لازم برای این کار دارند و مدت زمانی اجرای این طرح طول می‌کشد بنابراین با این اقدام می‌توان از فروش غیر قانونی متادون جلوگیری کرد.

تحریم ها چه نقشی در جلوگیری از مبارزه با مواد مخدر داشتند؟

مبارزه با مواد مخدر قطعاً هزینه دارد و هزینه آن نیز کم نیست و این تحریم‌ها به این روند مبارزه آسیب می‌زند و ما نیز به ادوات و تجهیزات برای مبارزه با مواد مخدر نیاز داریم که راحت‌تر بتوانیم مواد مخدر را کشف کنیم و دیگر نمی‌شود با استفاده از لوازم قدیمی و سنتی نسبت به کشف مواد مخدر اقدام کنیم. ولی با همه این تحریم‌ها، ایران در مبارزه با مواد مخدر خللی وارد نکرده است و امیدواریم که این مشکلات نیز هرچه زودتر برطرف شود.

درباره مراکز ترک اعتیاد و روش های غیر اصولی در ترک اعتیاد چه برنامه ای دارید؟

درمان اعتیاد قوانین و پروتکل‌های خاص خود را دارد و در غیر این صورت مراکز به صورت غیرمجاز و غیرقانونی اقداماتی را انجام می‌دهند.

مراکزی که معتبر هستند که مجوزهای لازم را از سازمان بهزیستی و کمیته مشترکی که با وزارت بهداشت و ستاد است دریافت کنند، مراکز ماده ۱۶ هستند و معتادین که خودشان برای ترک اقدام نکنند و جمع‌آوری شوند به این اردوگاه‌ها آورده می‌شوند و نسبت به ترک اعتیاد آنها اقدام می‌شود.

روش‌های درمانی ترک اعتیاد کاملاً مشخص است و این که معتاد را مورد ضرب و شتم قرار دهند، غیرمجاز است و پیگیری قانونی خواهد شد اگر در مراکز ماده ۱۵ و ۱۶ اقداماتی از این شکل صورت بگیرد قطعاً با آنها برخورد می‌شود در روش‌های تهاجمی هیچ جایگاهی در قاموس مبارزه با مواد مخدر و کاهش سوء مصرف آن ندارد و بازرسین و ناظرین از سازمان‌های ذیربط در مراکز ترک اعتیاد نظارت دارند.

۷۵ درصد موارد ترک اعتیاد ما مربوط به متادون است و دیگر روش‌ها نیز برای ترک اعتیاد بر اساس پروتکل‌ها و آیین‌نامه‌ها وجود دارد.

آیا سن مصرف مواد مخدر کاهش یافته است؟

ردپای اعتیاد به سن ۱۵ سالگی رسیده است ولی اینکه ما بگوییم سن مصرف مواد مخدر کاهش یافته است، این درست نیست. اینکه یک بچه سیگار میکشد بعد بگوییم سن اعتیاد کاهش یافته درست نیست.

ما نباید کتمان کنیم البته حق نداریم میزان استرس جامعه را افزایش دهیم در حال حاضر بالغ بر ۹۷ درصد دانش آموزان سمت اعتیاد نرفتند و ۲۰۱ دهم درصد دانش‌آموزان متاسفانه ارتباطی با مواد مخدر دارند نه اینکه معتاد و مصرف کننده حرفه ای مواد مخدر به صورت مداوم باشد ولی یک نفر هم برای مدارس و اعتیاد زیاد است.

روند قیمت های مواد مخدر به چه شکل است؟

متاسفانه قیمت مواد افزایش نیافته است و این هم به خاطر افزایش سطح تولیدات مواد مخدر است البته بخشی از این کاهش قیمت‌ها نیز به دلیل ناخالصی های مواد مخدر است.

کاهش آشپزخانه های مواد مخدر در کشور

پلیس بیش از ۲۳ هزار آشپزخانه مواد اولیه تولید شیشه را را طی سالیان گذشته شناسایی و منهدم کرد و در حال حاضر نیز این آزمایشگاه‌ها بسیار کاهش پیدا کرده است ولی آن سوی مرزها میزان آزمایشگاه‌ها افزایش یافته و در حال حاضر نیز وارد کشور می‌شود.

پدران و مادران به هوش و به گوش باشند به بچه‌های خود کاملاً رسیدگی کنند البته کار پلیسی برای پدر و مادرها نسبت به فرزندان ممنوع است و باید نظارت هوشمندانه داشته باشید.

امروز بر اساس نظرسنجی‌ها ۲۰ درصد معتادین آن زمان که در خانواده‌ها بودند بدون اطلاع پدر و مادر از منزل خارج می‌شدند و این یعنی نظارت کم بوده است و البته برخی مواقع زور پدر و مادر هم به این فرزندان نمی‌رسیده است.

<https://www.otaghkhabar24.com/news/178060> Source URL: